

A KISVENDÉGLŐS

(VOLT SZEMLE.)

A MAGYARORSZÁGI KISVENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK
HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS A PINCZÉREK SZAKLAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 12 korona
Fél évre 6 "
Negyed évre 3 "
Egyes példány ára 24 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS

NIKHÁZY GÉZA.

Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapesten, VIII., Rákóczy-tér 4. sz.

A kisvendéglősök legközelebbi összejövetele Szabó Gyula kartársunknál VIII. Szigetvári
utca 1. e hó 19-én d. u. 4 órakor tartatik meg. Ott legyünk!

Egy rejtelmes levélről.

Mint hogy a Dreher sörgyárnak hatalmas urai (alkalmazottjai) a sokszor emlegetett Drechsler kompromitáló levelet, daczára a sok felkérésre nem merik nyilvánosságra hozni, Drechsler ur a napokban felkereste szerkesztőségünket és átadta a sokat emlegetett levélnek másolatát, s így azon helyzetben vagyunk, hogy azt ezen urak akarata ellenére nyilvánosságra hozhatjuk.

Szól pedig a levél ekép:

Nagyságos

Dreher Antal urnak

Bécs.

Véletlenségből arról győződtem meg, hogy velem egyenlő, sőt még kisebb vevők is 1 koronával olcsóbban fizetik nálamnál a sört és pedig:

Wilburger A., Burmann A., Unczofszky Gyula, Dankovátz és még mások; hogy mely okok működnek itt közre, azt fel nem foghatom, én ugyan azt hiszem, hogy az én pénzemnek ugyanazon értéke van mint egy másikénak.

Igaz ugyan, hogy évekkkel ezelőtt volt 600 forint kölcsönöm és 600 forint söradósságom, mit azonban már visszafizettem, az én tulfizetett koronáim ellenben a 7 év alatt közel 1000 forintot tesznek ki, a mi elég szép összeg, úgy hiszem, hogy 1000 forint mégis csak nagy kamat 1000 forintra néhány év alatt.

Én alig hiszem, hogy a Nagyságos Dreher ur ilyen uzsora üzleteket csináljon, miután 7 év alatt csak csekély panaszom volt, s így nem volt okom arra, hogy becses üzemének ne maradjak továbbra is vevője. Kérem tehát, az ügyet szigoruan megvizsgálni és hogy az általam tulfizetett összegnek legalább is egy részét visszatéríteni szíveskedjék, mert ellenkező esetben kénytelen lennék az ügyet az októberben megtartandó közgyűlésen szóvá

tenni, mikor aztán a lapokban is meg fog jelenni és nagy port fog felverni.

Ismételve kérem igazságos panaszomnak kedvező elintézését és maradtam

Teljes tisztelettel Drechsler N.

A magunk részéről gondosan átvizsgáltuk a levelet, de abban Drechslerre vonatkozólag kompromitálót nem birunk felfedezni.

A tisztelt urak valószínűleg azt nem tartják megengedhetőnek, hogy Drechsler részéről a pénzt vissza követelni, a pénzt! a melyért ő éjjel-nappal dolgozott és a melyet mások jogtalanul tőle elszedtek és azután a markukba nevetnek.

Nem tartják megengedhetőnek azt sem ezek az urak, hogy Drechsler ur azt írta, hogy az ügyet a közgyűlés elé viszi. Hisz ehhez nem csak joga van, de kötelessége is, mert az alapszabályok 5-dik §-a azt mondja, hogy az ipartársulat a tagoknak minden jogát védeni köteles. — Azonkívül pedig hova fordult volna? mikor az igazgatóság szemtelenül letagadta azt, hogy más olcsóbban fizetné a sört. A szigorú Bierfersilberer pedig becsületszavát adta arra, hogy Dreher nem csinál zsidó üzletet, különben ezen egyén becsületszavának értékét már több ízben ismertettük lapunkban.

Nézetünk szerint nagyon is helyesen tette Drechsler, hogy az ügyet az ipartársulat elé vitte, mert nagyobb sérelem nem eshetik valakin, mintha egy világhírű czégnek alkalmazottja felhasználva főnökének jó hírnevét és a vevők jóhiszeműségét arra, hogy magának jogtalan és piszkos módon évi 50—60000 forint jövedelmet biztosítson és ezáltal több üzletember létfenntartását is kockáztassa, mint a hogy ezt a fent jelzett egyén tette s valószínűen teszi is. Az a körülmény, hogy ezt egy világhírű czég alkalmazottja teszi, csak súlyos-

bitja a visszaélést, de nem menti semmivel.

Dreher Antal ur, ki többszörös milliomos, valószínűleg oly tisztességesen fizeti hatalmas alkalmazottjait, hogy azok piszkos üzletkötés nélkül is megélhetnek.

De nem állhat meg ezen uraknak azon kibuvója sem, hogy ők kereskedők, s így úgy adhatják el a sűrüket, a hogy nekik tetszik, na hát mi szeretnénk látni azt a kereskedőt, a melyik azt mondja, hogy „egy tisztességes kereskedő visszaélhet vevőjének bizalmával“, ez képtelenség és mondani butaság.

Lesz gondunk reá, hogy Dreher ur mielőbb megtudja azt, hogy milyen állapotok uralkodnak az ő gyárában és hisszük, hogy ő nem fogja tovább tünni a pasa-állapotokat és meg fogja szüntetni a nevében való visszaéléseket, melyek széles Magyarországon ismeretesek.

Csak rajta!

A kisvendéglősök alig hogy megkezdték szervezkedésüket, máris megszeppent az ellenfél s ahelyett, hogy helyt adtak volna jogos kívánalmaiknak, tisztességtelen fegyverhez nyúltak, hogy megakaszszák őket hazafiatalan (?) működésükben.

A megszeppentek közül az első egy Aich nevezetű „magyar“ sörgyári hivatalnok volt, ki egy, Drechsler Nándorra nézve kompromitáló levéllel igyekezett utunkba állni és a kisvendéglősöket eltántorítani úgy az Ipartársulattól, mint lapunktól. Ámde körmére koppantottunk a tisztelt urnak. Először kértük és aztán követeltük a levél nyilvános közlését, hogy hadd

lássuk, mi az a nagy semmi, amivel Drechsler Nándort vádolják. A levél nyilvános közlését vagy kiadását azonban kerülőúton, furfanggal elodázták. Hát most, t. olvasóink, mit gondoljunk az ilyen eljárással szemben?

Vajjon ez az a teli torokkal hirdett kifogástalan „uri“ tempó?

No, az ilyenfajta eljárás egyenlő azzal az uri dolgokkal, amelyeket uri nyelven ugyan nem gazemberségnek neveznek, de erkölcsi tekintetben — ennél is több.

Ilyen fegyverrel küzdeni nem tisztességes dolog!

Aich ur fegyvere, melyet az igazság ellen használ, nem uri emberhez illő dolog s addig, míg azt a bizonyos levelet — hogy valódiságáról meggyőződhetünk — kezünkbe nem adja vagy nyilvánosságra nem hozza, őt magát sem tartjuk tisztességes uri embernek.

Nem, mert a sötétben bujkálók lelke rendesen fekete. Aich ur is a sötétben bujkál, tehát kétes előttünk egyénisége is.

Jöjjön a világosságra!

Aich urat követtek mások is. Különösen a hirdetések élvősködő szaklapok(?) kiabáltak mosdatlan szájjal, teli torokkal s egyszerűen szociálistáknak is hazafiatlanoknak kereszteltek el bennünket.

Holmi mitugrálász-lapok gáncsoskodását számba sem vettük, legfeljebb sajnálkoztunk korlátoltságukon és csak egynek tartottuk kötelességünknek felelni, aki ezt nevével és állásánál fogva meg is érdemli. Megfeleltünk ennek és — azt hisszük — e felelet után meggyőztük az illetőt.

Különben is az volt a célunk, hogy nem őt, hanem a kisvendéglősöket felvilágosítsuk. Ezt el is értük.

A kisvendéglősöket nem lehet már holmi levegőből szedett levelekkel vagy frázisokkal teli cikkekkel megtéveszteni. Feleszméltek, felébredtek és hiába az ellenek bármilyen gáncsoskodása, nem állnak el kibontott zászlajuktól.

Jelszavuk a régi: Le a sörkartellel! Le, mert az uzsora, le, mert ez rabol és zsebel, le, mert ez a megrontónk, la, mert ez tönkretesz minket.

De ugyan — kérdezik a kételkedők — legyőzzük-e a kartellkötők éhes és rabló seregét? Legyőzzük biztosan. Le, csak nem kell bábuként tőr-

nünk a sörgyárosok gazságait és mint ők, úgy mi is szövetkezve, egyesülve törjük össze őket.

Egyesülésben az erő!

Egyesüljünk, szövetkezzünk az Ipartársulatban! A megfélemlítésnek, gyanúsításnak álljunk ellent s csak a megkezdett úton haladjunk tovább. Az igazság velünk, győzünk kell!

Csak rajta! —a.

Mit tegyünk?

Köszívük van a sörgyárosoknak. Évek óta rabolják tőlünk keservesen keresett garasainkat és még sem laktak jól. Telhetetlen zsákok. Teli a zsebük és mégis tömni kívánják. Hol a szívük? Nem látják mostoha sorsunkat, kegyetlen helyzetünket; nem hallják kérő és könyörgő szavunkat, csak tovább nyuznak minket.

De ne tovább!

Elég legyen!

Kisvendéglősök! meg kell őket akasztani rablóhadjárataukban. Van rá mód és van rá alkalom.

Bort mérjük!

Legutóbbi bortermésünk elég jó és elég bő volt. Olcsó jó bort vásárolhatunk. Mérjük ezt a bort. Hiszen a sörivást csak a rossz bortermés okozta és hogy eddig is hódolnak az emberek az árpalének, ennek mi vagyunk az oka. Elhanyagoltuk a bormérés és vendégeink bele szoktak a sörivásba.

Hozzuk helyre hibánkat.

Hazánk népe mindig a bor kedvelője volt s ha ma is jó borhoz szoktatjuk őket, úgy azok is maradnak. A bor egészségesebb is a sörnél.

Végtelen nagy szolgálatot teszünk az emberiségnek és a mozgalmunknak, ha bort mérünk. Az emberiségnek erőt, egészséget, mozgalmunknak eredményt adunk.

Mert ezzel a sörgyárosokat fogjuk meg-törni.

És ez a mi célunk.

Ha maguktól nem engednek a kartellkötők egy mákszemnyit sem zsarnokoskodásukból, mi nekünk kell megpuhítani kemény szívüket.

Meg kell, mert ezt tovább nem tűrhetjük. Hisz elég ideje, hogy türtünk és hagytuk magunkat és társainkat önkényűnknek kiszolgáltatni, — most már elég legyen.

Kisvendéglősök, a legegyszerűbb és legbiztosabb módja a bormérés a sörgyárosok legyőzésére.

Volt idő, amikor hazánkban fehér holló volt a sörivó s se hire, se hamva sem volt annak a sörfogyasztásnak, a mi ma van. De hogy a fillokszéra tönkretette szüleinket, silány lett a bortermés és a borkereskedők csalásai, hamisítása folytán elrontották hitelünket, kezdtek az emberek a sörnek hódolni.

Ma azonban majd hogy visszajött a régi bortermés. Bőven és jól termett. Módunk-

ban lehetne olcsóbban adni a bort, ezzel kedveltetni meg vendégeinket, hogy a sörfogyasztás minél kevesebb legyen.

Ezt tegyük és akkor — sörgyárosaink látva a sörfogyasztás megcsappanását — majd engednek a negyvennyolcból.

Györffy István.

A sajtó fontossága.

— Olvasóink figyelmébe. —

A sajtó a hetedik nagyhatalom. A sajtó országot, világot hódít; a társadalom, politika és az emberek szellemi közösségét szolgálja, vezérel, összetart és győzedelmeskedik. Győz, mert nagy vezér a betű. Ez éleszt és öl. És mindenképpen győz.

A sajtó — e röpké bevezetés konzekvenciája szerint — fegyver, melylyel úgy az igazságért, mint a gazságért lehet küzdeni. Ez utóbbinak — sajnos — nagy a gárdája. Önérdeket, önös czélt szolgál, s csak a maguk megélhetésére fenik napról-napra ezt a fegyvert, ezzel rabolnak maguknak kenyeret és egyuttal elrabolják az emberek hitét, erkölcsét és szívét.

Az ilyen sajtóval szemben állást kell foglalni és a végtelenségig menő harcra kell vivni ellenük, hogy pusztuljanak el.

A betű öl. Igenis öl és gyilkol. Hazánkban máris győzött e fegyver. Magyarországon népe immár kivetkőzött régi dicső idealisztikus szelleméből és a realizmus posványába fulladt — a sajtó miatt.

Mi is, kisvendéglősök, ennek az áldozata vagyunk. A sajtó embertársainkat elrontotta erkölcsileg és egymás ellen szította. Hogy csak egy példát mondjak, az emberek: a sörgyárosok, az emberek: a kisvendéglősök kifosztására szövetkeztek. Ez a sajtó műve. Ezt a sajtónak köszönhetjük.

A művelt társadalom most kezd akciózt indítani az ilyen sajtó ellen, mely rosszra tanítja az embereket.

E társadalmi munkából mi is kivesszük részünket és erőnknek erejével, minden tudományjal és hatalmunkkal ellensúlyozni akarjuk ezt a sajtót.

Tisztességes sajtót a tisztességes embereknek! Ez legyen a jelszó. Ez a mi jelszavunk. És olvasóink tapasztalhatták is, hogy mi csak ennek az elvnek élünk és halunk. Ezután is ilyenek leszünk. A kisemberek megrontására törekvő szellemet, a realizmus korát az idealizmussal, a felebaráti szeretet szellemével akarjuk felváltani. Ezt a szent elvet akarjuk tanítani, ismertetni és hirdetni. Olvasóim! Ha ez sikerül, újra boldogság, öröm és szeretet fog lakozni köztünk s kivész az a sok kalmárelem, mely sem embert, sem testi vért nem vesz figyelembe.

A sörgyárosok gaz szövetkezését is megtörhetjük így. Csak kell lenni egy sajtóorgánumnak, mely e cél szolgálója.

A „Kisvendéglős“ ezt szolgálja. Ámde

misszióját csak úgy végezheti eredményesen, ha e nagy munkához segédkezet adnak a hű olvasók. Nem sokat kívánunk Nem sokat, csak annyit, hogy *fizessenek elő lapunkra*, terjeszszék és támogassák a „Kisvendéglős“-t, az ő szaklapjukat. Mert minden háboru, harez pénzbe kerül. Éppen úgy a sajtó harez is. Tehát szeretettel és tiszteletteljesen kérünk minden igaz kar-társat: adjon segédkezet, hogy bevégez-hessük a megkezdett harcot.

Reméljük és hiszszük, hogy mindannyian méltányolják törekvéseinket és nem zár-kóznak el e csekély támogatástól, az elő-fizetés beküldésétől és a lapterjesztés elől. Isten velünk!

Nikházy Géza.

HIREK.

A kisvendéglősök mozgalma. A kis-vendéglősök mult heti értekezletüket Vusz-tinger István vendéglőjében tartották, ahol elég szép számmal jelentek meg úgy az újabb, mint a régibb tagok. Mint rende-sen, ekkor is a folyó ügyekről értekeztek s megvitatták egyes ügyeiket. Ott volt a többi közt Drechsler elnök, Zalai titkár s lapunk kiadója. Egyben értesítjük itt olva-sóinkat, hogy a sörfogyasztásról szóló statisztikát előkészítő bizottság megkezdte működését és kérjük a kisvendéglősöket, hogy az adatokat minden akadály nélkül szolgáltatassák át.

Az olasz borvám. Rómából jelentik: Az apuliai gazdasági egyesület az olasz miniszterelnök elé emlékiratot terjesztett, melyben tiltakozik az Ausztria-Magyar-oroszországgal való kereskedelmi szerződésnek a borklauzula mellőzésével tervezett meg-hosszabbítása ellen. Az emlékirat szerint a borklauzula megszüntetése az olasz borok tetemes árhanatlásával járna, ami az or-szágnak százötven millió lira kárt okozna.

**A beregszászi szőlőértékesítési szö-
vetkezet** céljaira Darányi földmivelésügyi miniszter 1200 korona államsegélyt folyó-sított. Ez évben a szövetkezet 22.089 ko-sárban 134.868 kilogramm szőlőt szállított főrészből Galicziába, az átlagos ár 34 fillér volt kilónként, a bevétel 46.225 koronára rugott.

Némay huszonöt éves jubileuma. Lé-lekemelő ünnepet ültek a fővárosi ven-déglősök és kávések abból az alkalomból, hogy Némay Antal, a Magyar Kávés-Ipar-testület elnöki tisztét 25 év óta viseli. Az ünnepet a Hungária-szállóban tartották, hol 150 főből álló jóbarát és tisztelő csat-lakozott az ipartársulat által rendezett jubi-leumi estélyhez, a mely — talán monda-nunk sem kell — fényesen és impozánsan sikerült, amint már az alább közölt Menu-ból is láthatjuk és abból gyaníthatjuk, hogy legkevesebb 200 üveg pezsgő fo-gyott el.

Menu. Potage bisque de homard. Supreme de Soles à la Dieppoise. Coeur de filet de boeuf bordelaise. Haricots verts cheux

bruxelles. Pommes noisettes. Chapon de Styrie et pintades à la broche. Salade Fran-gaise. Compote variée. Bombe Salombó. Fromages. Fruits en Corbeille. Café noir. Bières de Kőbánya. Pannonhalmi fehér. Egri vörös. Louis François Crément Rosé. Törley Talisman.

A társasvaecorát követte a felköszöntés özöne, a melyre igen meghatottan vála-szolt Némay. Egy felköszöntő, meg egy pohár-emelés azonban elmaradt. Gundel ur nem jött el ünnepelni. Miért? Talán félt, hogy ő neki is gratulálnak majd ott a kisvendéglősök? Oh, ettől ne féljen. Kisvendéglős szóba vele már nem áll. Nem, mert nem teljesítette köteleességét, azt a köteleességet, melyet elvállalt akkor, a mikor elnökké tették meg őt. Előttünk ő már egy zérus, ami sem számban, sem másban magában nem számít.

Zöldi Marci sikere. A dollárok hazájában valóságos elragadtatással irnak a lapok Zöldi Marcziról, a honvédhadnagyból lett cigány-primásról, aki ez év májusában megvált ban-dájától s nekivágott Amerikának, mint annyi más — szerencsét próbálni. Zöldi Marci New-Yorkban kötött ki s a nyári szezon alatt Newport híres tengeri fürdőjében a legelőke-lőbb körök dédelgetett kedvence lett, míg a mult hónap közepén egy évre tervezett kör-utra indult, mely idő alatt Észak-Amerika minden nagyobb városában egy-két hangver-senyt fog rendezni. Impresszáriói ez első év leteltével Dél-Amerikára is ki akarják terjesz-teni a körutat, amely aztán Európában, neve-zetesen Magyarország összes városaiban és legvégül Budapesten nyerne befejezést. Zöldi eddig Connecticut állam városaiban: New-Havenben, Waterburyben é Stamfordban ját-ezött, még pedig mindenütt nagy sikerrel. Az amerikai lapok egész hasábokat irnak a fiatal hegedűs romantikus multjáról és nem győzik magasztalni játékát és technikáját. Zöldi a hangversenyen először is angol nyelvű elő-adást tart a magyar népdalról és zenéről, az-után Babos Árpád ezimbalomkíséretével a saját összeállítású magyar nótákat játszza el, valami tüzes csárdással fejezvé be. A közön-ség pedig úgy tapsol, mintha a vérebe ment volna át a magyar nóta titkos deleje.

A pinczerek érdeke.

— Rovatvezető : Jávör I. Sándor. —

Ejh, ráériünk arra még! . . .

A magyar pinczerek valóságos Pató Pálok. Hiába nékik az intő szó, a jó ta-nács, a serkentés vagy a buzdítás: ők mindenre ráérnek. Jól teszik. Hiszen ők tudhatják legjobban, mi a köteleességük. És azt hiszem, nagyon is jól tudják, mert nemcsak e lap, hanem a M. O. P. E. is számtalanszor felhívta a pinczerek figyel-mét azon állapotokra, melyeket embernek türnie nem volna szabad és amely ellen mindenkinek a legenergiusabban kellene küzdeni.

Bajaink — rég tudjuk — a borraivaló-fizetés, a rendezetlen munkaidő és a silány bér, amihez még a főnökök azon szokása

járul, hogy ügynököket vesznek igénybe a helyközvetítéskor.

Ezek azok a bajok, amelyek idáig is olyan állapotokat idéztek elő, hogy a mai napon már valóságos proletárokká fajultunk.

A pinczéség azonban bekötött szemmel, karbatett kezekkel nyögi helyzetét s még jajszavát sem hallatja. Hát micsoda vér pezseg erükben, hogy ennyire élhettele-nekké, tunyákká lettek? Ez nem Árpád vére.

De jöjjetek már észhez! Mentőcsónakotok már készen, csak belé szálljatok. A M. O. P. E.-t értem. Evezőtök, kormányzótok is van. Ez a mi lapunk. Vegyétek ezeket igénybe és meglássátok, megjavul a hely-zet, jobbra fordul az állapot.

Vagy nem akarjátok ezt? Nem akartok szervezkedni? Tán ráértetek erre még?

Ti tudjátok a legjobban. De ha egyszer zátonyra juttok és sehogysem tudtok majd kikászolódni a bajból, ne keressetek mentő-csónakot és evezőt, mert addigra — a ti nemtörődömségetek folytán — el fog pusztulni.

Most még ép, új és erős, hát vegyétek igénybe.

Kövári Ede.

Felelet

a „Szakképzettség“ czimű cikkre.

Tek. Szerkesztő Ur!

„A kisvendéglős“ egy elmúlt számában foglalkozván a pinczerek szakképzettségé-vel, kissé pesszimistikusan tünteti fel szakiskolánkat. Ámbár a cikk magában igen jó és megszívlelésre méltó, mégsem hagyhatom szó nélkül ama vádat, amely-lyel iskoláinkat illeti. Nem, mert azok igenis vannak olyanok, mint a német-orozságiak és kerülnek is ki olyan erők, melyek becsületére válnak a derék tani-tóknak.

Mindennek közlését kérve, maradtam Budapest, 1902. december 8.

Tisztelője Demi Pál.

A szerkesztő megjegyzése. Igen szivesen adunk helyt a levélnek, de azt azért to-vább is fentartjuk, hogy jelen szakiskolánk még sok javításra, reformálásra vár. Hiszen ujszülött ez; magától értetődik, várni kell, míg kinövi magát.

Magyar borok.

Vidám szüretetek, mosolygó tőkék, lármás szedőknek enyelgő jókedve, melyben bele-beledurrán a rozsdás pisztoly ünnepi puffa-nása — hol vannak, hová tüntek? Incselgő faunok Bacchustánca, mikor még ropva lejtett a kanyargós, hegyi uton s borággal a fön boldog meglelégedéssel hangoztatták a horáci „Persicos-odi“-t, beh rég volt! Mézzel folyó magyar Kanaánunkra ki ismerne rá a tar hegyek phylloxeratépett koszoruiról? Hát még a régi magyar élet

legtípusosabb sajátságai, a szüret, melynek már-már nevét is feledé az új generáció, nem hogy elébe képzelni tudná hajdani tarka elevegenségét, pezsgő, csapongó kedvteléseit.

Ezelőtt százötven évvel, mikor egy porosz tudós, a jó Brückmann, beutazta Magyarországot, „Epistola itinerariá”-ban még csodálkozva tudta jelenteni, hogy annyi itt a bor, hogy mivel kevés a hordó hozzá, nem egyszer kénytelenek a lakosok borral telt hordóikat az országutakra tenni ki, hogy boldog-boldogtaian segítsen kiírítani. Ugyanő említi, hogy a lakosok az akácza virága mennyiségéből következtetnek a jobb vagy gyengébb szüretre; ha sok az akáczfavirág, több lesz a bor, ha kevés, a termés is silányabb.

A régi magyar szőlőművelés emlékei bár gyér, de érdekes nyomait mutatják a tősgyökeres magyar népeleti szokásoknak. Kora tavasszal, mihelyt megkezdődött a szőlőmunka, Szepes, Sáros és Ungmegyéből a lengyel „Krajnaner”, és „Maguranelek” karavánjai szedelőzködtek Tokaj felé, hogy a mit nyáron át ott kerestek, télire ismét hazavigyék. De a munka nagy része „szakmány”-ba, azaz „általjánban” volt felvállalva. Mihelyt érni kezdett a szőlő, a földesuraság kirendelte az egyes szőlőterületeknek a maguk pásztorait. Lőrincz napján összegyűltek a suhanczok a falu házában, s annak rendje szerint felesküdvé, állomásaikra tértek, egyik-egyik 40—20—40 darab szőlő felett véve át a korlátlan felügyeletet, de úgy, hogy a gondjaikra bízott területet könnyen áttekinthessék, s egymást szükség esetén szólithassák, ha az arra haladó szekerek, ökörhajcsárok stb. dézsmálásait kellett megtorolni. Járt pedig azért egynek-egynek a szőlőérés tizenkét heti tartamára 12—20, sőt 50 pengőforint is.

És milyen külső parafernáliái a fontos állásnak azok a fölszerelési tárgyak, melyek a száz év előtti hegypásztor arzenáljából kerültek elő. Valódi mammuth-korszaki emlékei egy elenyészett népies művelődésnek. A roppant méretű kereplő óriásokhoz arányló súlyát ma kevés elkényeztetett kéz bírni emelni, de a régi szőlőpásztor a legnagyobb könnyűséggel egész áriák motivumait játszotta ki rajta szigoru taktusban. Ott volt aztán a ma már ismeretlen pásztor-parittyá, melylyel a tokaji csősz macedoniai Sándor parittyásaihoz hasonló ügyességgel tudott bánni, úgy, hogy napon égetett agyag galacsinjaival 4—500 lépésről biztosan találta, a miért nem is volt szabad vele a földdel egy irányban vagy lakott helyek felé célozni. A parittyát vastag sodrott kötelekből maguk készítették, valamint a dió nagyságú golyókat is tömött fekete földből a félelmes fegyverhez. Befejezte a felszerelést a vállra vetett puska, s a 12—24 százból ujjnyi vastagságra font ostor, arasznyi kurta szárral, melynek jeladó pattogására visszadördültek a hegyek s a felriadt nyulak és madarak megrettenve

bujtak rejtekeikbe. Mindez ma már elképzelhetetlen antidiluvialis méretekben.

Mikor aztán vége volt a földelésnek, homlításnak, nyakba hányásnak, forgatás és igazgatásnak, a gyepe-kerítéssel körülvett szőlőkben megkezdődött a szüret és pedig Tokajban többnyire Simon-Juda napján, október 28-ikán. Közvetlen ezt megelőzőleg rendszeren a környék minden nevezetesebb helységében élénk és látogatott vásárok tartattak, de legfőképp Tokajban és Tállyán. Megjelentek ezeken a bécsi és pesti kereskedők is, legújabb czikkeikkel, olcsó arany portékáikkal, melyeket huszszoros áron varrtak a jámbor magyar nyakába, sőt az előkelő világ masamódjai sem tartották méltóságos alulnak, itt keresni maguknak piacot; valódi cserekereskedés fejlett ki ilyenkor, s a híres tokaji nem egyszer finom olasz gyezsövet alakjában került vissza a tulajdonos kezébe.

Fenn a szőlőhegyeken pedig azalatt a palir vagy vezérmunkás felügyelete alatt a szedők sorai katonás distancziában és igazodásban vonultak irtó utjokon mind előbbre, hogy a gondosan kiválogatott aszu-szemekből átszűrve a felséges eszenciát nyerjék, a közönséges szőlőt „ordináré” borrá tapossák, vagy a kettőt megfelelő arányban „csomoszlóval” aszuvá vagy „máslassá” keverjék.

Csoda-e, ha a tokajinak európai hírneve már korán szédelőg üzérkedéseknek szolgált czégérül, s az eszenciát kivéve, mely nagyobbára a bécsi császári udvar asztalánál fogyasztatott el, több hamisítvány jött forgalomba tokaji név alatt, mint a mennyit valaha termelt a Hegyalja. Elzászban már a múlt században ugynevezett szalmabort gyártottak tokaji gyanánt, magyar szőlőnek száraz, meleg szobában, szalmán való aszalása útján, mely azonban, mint felettebb költséges eljárás, nem vált be. Azután musttal felforralt mazsolából, kevés fahéjjal fűszerezve, próbáltak a tokajhoz hasonló gyártmányt nyerni. Végre olcsóbb minőségű borból, spanyol aszu és cukor hozzáátételével felfőzés által is állítottak elő hamisított tokajit.

De nem is lehetett volna másképp fedezni az évről-évre növekedő szükségletet. Mert a termést úgy mennyiségileg mint minőségileg befolyásoló számos egyéb októl eltekintve, már az új szőlővesszők termése sem vetekedett a régiekével. Ezek tömeges elterjedésének rótták fel például, mint olvassuk, az 1718-diki borok kellemetlenebb, kesernyesebb ízét. 1795-ben pedig a cs. és kir. tarczali pinczék összes 1789, 1790 és 1792-diki termése megecsetesedett, úgy hogy a hiányt a Szirmay-féle pinczékkel kellett vétel útján pótolni. A mellett az egyes évek borainak jellege is eltérő volt. Az olajos édes, gyöngén fűszeres 1783-iki, 92 és 94-iki, s az égető szeszes 1788-as, 90-es és 93-as termést alig lehetett egymással összehasonlítani. S még a legjobb borok is csak évek mulva kapták meg azt a sajátságos ódon

zamatot, melyet a lengyel borkereskedők annak idején Pepernek (borsnak) szerettek nevezni, s mely sokkalta lényegesebb tulajdonsága volt a jó tokajinak annál a barnás színnél és sűrűségénél, melyet csak a németek tartottak elengedhetlennek, az igazi borismerők azonban inkább hátrányául tudtak be.

A jó tokajinak inkább külső mint lényeges ismertető jelül azt is vették, hogy a felhajtott pohárban egy idő mulva az üveg belső falán kőralaku olajos nyomot hagyott hátra maga után. Oly tulajdonság, mely természetesen alig jelent egyebet, mint a bor sok cukortartalmát, de a mely annál jobban képesítette igazi konty alá való italnak egy oly országban, melynek szelleme távol állt a római és athéni törvény szigorától, mely amott halállal büntette a bort izlelni merészlő asszonyt, emitt pedig az ifjaknak is megtiltotta a boritalt 18 éves koruk előtt.

A tokaji bor hírességét még sem a Mátyáskori történetírók, Bonfin, Ranzanus, Galeotti, sem a II. Ulászló udvarában élt Cuspinianus nem említik. Sőt maga Oláh Miklós, midőn felsorolja a nevezetesebb magyar borokat, a tokajiról egy szóval sem tesz említést. Cuspinianus még a szerémi bort tartja a magyar borok fejlődelmének, s mellette mindjárt — a váczit és sümegit említi. Amannak dicséri vizzel vetekvő tiszta átlátszóságát, könnyűséget, míg a fehér és vörös sümegit erősebbnek, de egyszersmind savanyubbnak tartja. Galeotti is elragadtatással szól a szerémi borról, melynek párját az egész földön nem találja, s a krétaihoz vagy korzikaihoz hasonlítja.

Ugy kell lenni, hogy a tokajit ez időben még vagy egyáltalában nem művelték, vagy pedig művelése elhanyagoltván, becse jóval alább szállt, s csak a török foglalás megszűnte után kezdődött meg ismét a szorgalmasabb művelés.

(Vége köv.)

Társszerkesztő: JOVICZA ISTVÁN.

!!Sürgöny!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy V., Balthory-utca 19. szám alatt egy

vendéglőt

nyitottam. Jó magyar ételekről, természetes borkokról és Dréher-féle sörökről és ugyszintén előzékeny és pontos kiszolgálásról gondoskodtam.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek, hogy a fehérterítékhez a kapu alatt külön bejárattal van.

Abonansok elfogadtatnak.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérvén, maradok

kiváló tisztelettel **Kriszt Károly**, vendéglős.

Ajándék! Hat éve fönnálló korcsma, teljes berendezéssel és konyhával olcsón eladó. A korcsma hitel nélküli. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Der Kleine Gastwirth

Offizielles Fachblatt der Gewerbegeossenschaft der Gast-, Schankwirth und Kellner.

PRÄNUMERATIONSPREIS:

Für ein ganzes Jahr 12 Kronen
Für ein halbes Jahr 6 „
Für ein Vierteljahr 3 „

Herausgeber und verantwortlicher Redakteur:

Nikházy Géza.

Erscheint jeden Donnerstag.

Redaktion und administration
Budapest, VIII. Bezirk, Rákóczy-tér Nr. 4.

**Die Kleinwirth halten ihre nächste gesellige Zusammenkunft am 19. Dezember, 4 Uhr
Nachmittag bei unserem Kollegen Julius Szabó VIII. Bezirk, Szigetváry-utca 1.
Um je zahlreicheres Erscheinen wird gebeten!**

Der verhängnisvolle Brief.

Herr Drechsler erschien vor einigen Tagen in unserer Redaction und präsentirte uns das Duplikat des Briefes, welchen er Herrn Anton Dreher nach Wien schrieb und welchen trotz mehrmaliger Aufforderung die Allgewaltigen vom Dreherischen Bräuhaus sich nicht zu veröffentlichen trauten.

Hochwohlgeboren Herrn Anton Dreher
Wien

Durch Zufall bin ich dahinter gekommen, daß ich das Bier um eine Krone theurer zahle, als andere mir Gleichgestellte, ja sogar noch kleinere Kunden und zwar Willburger A., Biermann A., Unsofsky Gyula, Danko und andere mehrere. Welche Gründe hier obwalten, kann ich nicht begreifen; ich glaube wohl, daß mein Geld auch soviel Werth hat, als das eines anderen. Es ist wohl wahr, daß ich vor sieben Jahren ein Darlehen von fl. 600 hatte und außerdem fl. 600 für Bier schuldete, welches ich jedoch bereits abzahlte, und da meine überzahlten Kronen in den 7 Jahren die schöne Summe von circa 1000 Gulden ausmachen, sind das denn doch zu große Prozente 1000 Gulden für 1000 Gulden während einigen Jahren.

Ich glaube kaum, daß Herr von Dreher solche Wuchergeschäfte macht. Da ich durch 7 Jahre sehr geringe Klagen hatte und sonst gar keinen Grund aus ihrem geschäftem Etablissement als Kunde auszubleiben habe, bitte ich die Sache streng zu untersuchen und mir wenigstens einen Theil meines überzahlten Geldes zurückvergüten zu lassen. Wenn nicht, werde ich gezwungen sein die Sache bei der im Oktober abzuhaltenden Generalversammlung zur Sprache zu bringen, wo das dann in den Blättern erscheinen und sehr viel Staub aufwirbeln dürfte.

Ich ersuche nochmals um günstige Erledigung meiner gerechten Beschwerden und zeichne

Hochachtungsvoll
Drechsler A.

Wo ist die inkriminirte Stelle, auf welche sich die Herren setzen und reiten? Vielleicht darum, weil Herr Drechsler sein Geld zurückverlangt, sein Geld, wofür er Tag und Nacht ge-

arbeitet, und was andere als gute Beute lachend davontragen? Oder weil er schrieb, er werde die Sache bei der Generalversammlung zur Sprache bringen?

Nun, an wen sollte er sich wenden? Zweimal war er bei der hiesigen Direktion, wo man die Sache direkt frech ablennete. Beim gestrengen Herrn Bierverfüßler war er auch. Dieser erklärte ihm, es wäre eine Lüge, gab sogar sein Ehrenwort, Dreher mache keine jüdischen Geschäfte.

Wie es sich mit seinem Ehrenworte verhält, haben wir bereits in unseren bisherigen Nummern mitgetheilt, das dreht sich wie eine Fahne nach dem Wind und nach seinem Einkommen. Wir glauben Herr Drechsler hat ganz recht gethan, daß er sich an die Genossenschaft wendete, denn die Genossenschaft ist dazu berufen ihren Mitgliedern Schutz zu gewähren. Der Punkt c des § 5 sagt: die Mitglieder haben Anspruch darauf, daß die Genossenschaft im Rahmen der Statuten ihren Rechten und Interessen Schutz angedeihen lassen.

Nun wir glauben kein größeres Unrecht kann kaum vorkommen, als daß eine Firma und deren Vertreter die Unkenntnis und Unwissenheit der Kunde dazu benützt dieselbe im wahren Sinne des Wortes durch Jahrzehnte hindurch auszubeuten um für seinen Säckel ein horrendes, jährlich 50—60 tausend Gulden betragendes Einkommen zu sichern. Daß dieses gerade in einer weltberühmten, den Namen Dreher tragenden Etablissement professionell betrieben wird und eine Haupteinnahmsquelle der Vertreter dieser Bräuerei bildet, ist sehr bedauernswerth.

Wir glauben, daß Herr v. Dreher als vielfacher Millionär wohl in der Lage ist seine Beamten und bevollmächtigten Vertreter in jeder Hinsicht hin anständig zu honoriren, daß sie nicht darauf angewiesen sind solche schmutzige Geschäfte zu machen. Umsonst nennen sich die Herren Kaufleute, und sagen sie wären schlechte Kaufleute, wenn sie sich ihre Waare nicht besser bezahlen ließen, wenn man es will. Man möge einmal einige Kaufleute zusammenrufen und ihnen die Sache erklären, ob das ein kaufmännisches oder ein schändliches Vorgehen ist. Wir glauben, daß Herr Dreher die Sache nicht so gleichgiltig so hinnehmen und den Schmutz, den man in ganz

Ungarn auf seinen Namen geheftet, reinwaschen und eine ganz andere Regime in seiner Brauerei eintreten lassen wird. Denn daß in seiner Brauerei eine vollständige Paschawirthschaft herrscht ist in ganz Budapest bekannt.

Nur los darauf!

Kaum haben sich die Kleinwirth organisiert um ihre Interessen zu wahren, ist der Feind schon erschrocken. Und anstatt daß er unseren gerechten Forderungen genüge leistet, greift er schon nach den schmutzigsten Waffen um uns anzugreifen.

Der erste der Erschrockenen ist ein Beamter einer ungarischen (?) Bierbräuerei und hört auf den Namen Mich. Dieser Herr erklärte öffentlich, er habe einen kompromittirenden Brief gegen Herrn Ferdinand Drechsler unseren Präsidenten in Händen. Wir haben aber diesen gewissen Mich schnell auf die Fingern geklopft. Wir forderten ihn auf er möge den Brief veröffentlichen, daß ihn ein Jeder lese. Diese Veröffentlichung hat er aber mit allerlei Schliche vermieden.

Was können wir da Anderes glauben, als daß der Brief falsch sei, oder gar nicht existire! Und wenn dem so ist, thut das ein anständiger Mensch? Welcher anständige Mann kämpft mit solchen Waffen?

Nein, Herr Mich, Ihre Waffe ist unanständig. Und so lange Sie den genannten Brief zur Oeffentlichkeit nicht bringen, zweifeln wir in Ihrer Anständigkeit.

Das ist Herr Mich. Nun weiter.

Während dem kamen andere Angriffe. Von Annoncen sich fütternde „Fackel“-Blätter schrien sich die Kehle wund und nannten uns Socialisten und Vaterlandsverräther.

Auf dieses Gebell reflectirten wir überhaupt nicht. Wir antworteten nur einem Blatt, welches seinem Titel gemäß unserer Antwort würdig erschien.

Diesem antworteten wir und glauben unsere Antwort hat Demjenigen überzeugt. Doch wollten wir überhaupt nicht ihn, sondern die Kleinwirth überzeugen, und die haben wir auch überzeugt. Wir halten bei unserer Sache heute

gerade so tapfer aus, als früher. Und unsere Freunde reißen sich heute noch schaarweise unter unserer Fahne, als früher.

Vor solchen Waffen retiriren die Kleinwirthe noch nicht. Im Gegentheil, desto unruher, gewaltthätiger der Angriff wird, desto fester ist bei uns der Zusammenhalt, desto länger die Ausdauer.

Unser Motto ist heute noch wie früher: „Herunter mit dem Bierkartell!“ Herunter damit, denn das ist Wucher. Herunter damit denn das richtet uns zugrunde.

Die Zweifler fragen, ob wir siegen werden?

Natürlich werden wir siegen! Wir werden uns doch nicht wie geduldige Lämmchen fortwährend ausbeuten lassen! Unsere Feinde haben sich allirt, haben wir uns auch allirt. denn was der Einzelne nicht durchsetzen vermag, bringt die Masse zum Sieg. Nur anhalten! Zusammenhalten!

Im Zusammenhalt ist die Kraft!

Reihen wir uns alle in unserer Genossenschaft zu einem starken Heere, das Recht ist an unserer Seite, da müssen wir siegen!

Nur vorwärts!

Die Presse.

Die Presse ist die siebente Großmacht. Aber nicht nur die siebente, man könnte sagen, heute ist sie die einzige Großmacht.

Sie ist im Stande die ganze Welt aus ihren Angeln zu heben. Sie ist im Stande Wunder zu wirken. Sie ist im Stande Nationen im Nu groß zu machen und andere wieder zu vernichten.

Die Presse ist eine Waffe, die immer siegt. Die Presse ist eine Kraft, die alles bezwingt. Die Presse ist Etwas, mit was man heute einzig und allein alles, was Menschen zu schaffen fähig sind, durchsetzen, schaffen kann.

Die Presse, die heute die ganze Welt dominiert, hat die Macht, die Eigenschaft den Unwissenden zu belehren, den Zweifelnden zu überzeugen, den Verkommenen auf den richtigen Weg zu bringen, der Gerechtigkeit die richtigen Wege zu zeigen, aufzuklären, die entferntesten Menschen zu einander bringen, in die Herzen der Menschen Liebe, Humanität, Gerechtigkeits Sinn einzuprägen.

Die Presse kann aber auch infolge ihrer Macht ruiniren, Schlechtes ausüben.

Sie kann mit falschen Nachrichten, verdrehten Ansichten aus Freunde Feinde machen, aus Glück Unglück gestalten, wo Wohlergehen haunte, Verherung bringen.

Mit einem Worte die Presse ist heute berufen Gesellschaft und Menschen zu führen, allem Uebel abzuhelfen.

Das ist nur ein Beispiel aus der nahen Vergangenheit citire, da haben wir das Bierkartell. Menschen (die Bierbräuer) heuten andere Menschen (die Wirthe) wieder aus. Und wer hat das zustande gebracht? Die Presse.

Anständige, ehrliche Presse brauchen wir, denn die kann infolge ihrer Macht viel Gutes unter den Menschen schaffen. Wenn wir also haben wollen, daß wir den Giftzahn der schlechten Presse brechen, daß wir die Schmutzpresse ausrotten, müssen wir die gute, anständige Presse

stärken, unterstützen, ihre Arbeit erleichtern, damit ihr Sieg über dem Uebel um so sicherer sei.

Jede Schichte der Menschheit baut sich so eine Presse, um die es sich schart, die es in ihrer wohlthuernden Arbeit unterstützt.

Auch wir Kleinwirthe müssen das thun. Auch wir müssen die anständige Presse stärken, damit sie gegen unsere Feinde siegreich auftreten kann.

Nur so können wir den Kartell der Bierbräuer brechen. Nur so können wir unsere Lage verbessern.

Und haben denn wir schon ein anständiges, ehrliches Organ, welches unsere Interessen ohne jeden Eigennutz vertritt und sich von Niemanden bestechen läßt? Haben wir ein Blatt, welches um die Wahrheit zu verköthen, unerschrocken dem Heuchler, dem Lügner, dem Verderber alles Gutes die Wahrheit ins Gesicht schleudert und ihm die Maske vom Gesicht reißt?

Ja wir haben schon so ein Organ. Wir haben den Kisvendéglős (Der Kleine Gastwirth), der unsere Interessen unerschrocken vertheidigt, der auf seiner kurzen Laufbahn schon genug Beweise geliefert, daß er dem Feinde der Kleinwirthe keinen Pardon giebt, daß sein ganzes, einziges Bestreben ist das Wohl der Kleinwirthe.

Kollegen! Dieses unser Organ kann uns nur dann stark helfen, wenn es selber stark ist. Stark kann es aber nur mit unserer Hilfe werden.

Abonniret auf den Kisvendéglős, der wäherentlich in schöner Ausstattung pünktlich ercheint und Euer Rechte wahr. Verbreitet dieses Euer Organ unter den Freunden und Kollegen, damit der Samen, den wir gesäht, in den weitesten Kreisen gedeiht, denn seine Früchte dienen ganz allein zu Euerem Lebensunterhalt.

Napoleon sagte: „Zum Kriegführen braucht man eriens Geld, zweitens Geld und drittens wieder Geld!“

Wir führen auch Krieg! Krieg gegen jene, die uns zugrunde richten wollen. Wir brauchen ebenfalls Kraft, Munition und das können uns nur unsere Abonnenten geben, denn wir haben außer diesem keine Einkünfte.

Schließt Euch also an! Abonnirt und verbreitet unser Blatt und wir werden, wir müssen siegen!

Géza Risházv.

Was sollen wir thun?

Die Bierbräuer-Beißer haben wirklich ein steinernes Herz. Seit Jahren rauben sie unsere kümmerlich verdienten Groschen und sind noch immer nicht satt. Ihr Säckel ist voll und sie wollen noch immer mehr! Haben diese Leute gar kein Herz? Sehen sie unsere verzweifelte Lage, unser kümmerliches Dasein nicht? Finden unsere Klagestimmen und Bitten bei ihnen kein Gehör? Nein, sie schinden uns weiter.

Nun soll's aber genug sein! Weiter geht es nicht! Kleinwirthe! hemmen müssen wir ihren Raubzug! Es giebt genug Mittel dazu.

Schänken wir Wein!

Unsere letzte Weinfäschung war ziemlich gut und ausgiebig. Wir können jetzt zu mäßigen

Preisen Wein kaufen. Schänken wir diesen Wein. Das Bierchänken wurde ja überhaupt nur damals in Schwung gebracht, als wir wenig und schlechten Wein hatten. Und daß die Gäste heute noch dem Genuß dieses Gerstenwassers frohnen, sind nur wir schuld, denn wir haben das Weinschänken ganz vernachlässigt und dadurch unsere Gäste weiter gezwungen Bier zu trinken.

Machen wir unsere Fehler wieder gut.

Die Ungarn waren jeher Liebhaber des Weines und wenn wir sie mit guten Wein bedienen, bleiben sie es auch fernerhin. Der Genuß des Weines ist bedeutend gesünder als der des Bieres.

Wir wohlfahren nur der Menschheit und unserer Bewegung, wenn wir das Weinschänken forciren. Der Menschheit geben wir damit Kraft und Gesundheit, unserer Bewegung aber ein gutes Resultat.

Denn wir brechen damit die Bierbräuer. Und das ist unser Ziel.

Wenn die Kartellbrüder von ihrer Starrheit nicht nachgeben, müssen wir Mittel suchen um sie zum Nachgeben zu bewegen.

Es ist wirklich schon die höchste Zeit, daß wir sie zum Nachgeben zwingen, wir haben lange genug Geduld gehabt, wir haben uns und unsere Kollegen lange genug ihrer Willkür preisgegeben. Es soll aber nicht weiter so geschehen.

Kleinwirthe! Es ist das einfachste und sicherste Mittel: wir schänken Wein, guten und billigen Wein.

Es waren Zeiten, wo man in unserem Vaterlande das Biertrinken gar nicht kannte und ein Biertrinker ein wahrer weißer Hase war. Als aber die Aillorera unsere Weingärten vernichtete, der Wein wenig wurde und die gewissenlosen Weinpanscher mit ihren gefälschten Weinen den Ruf unserer Anständigkeit zugrunde richteten, da gaben sich die Leute immer mehr und mehr dem Biertrinken.

Heute aber sieht es anders. Unsere Weinproduction ist wieder auf dem Niveau wie früher. Wir haben genug und guten Wein. Wir können heute den Wein billiger geben und dadurch mit den Gästen das Weintrinken beliebt machen, das wird dann die Bierbräuer doch endlich weich machen.

Also auf Kollegen! vermindern wir das Biertrinken durch Weinschänken und unser Sieg ist sicher.

Ein Kleinwirth.

Kellner-Interessen.

Gi, da haben wir noch Zeit!...

Die ungarischen Kellner sind klassische Leute. Die sagen auf alles: „wir haben noch Zeit!“ Es müßt die Mahnung weder von unserer Seite, weder von Seite des Landes-Kellnervereines nichts. Als wäre gar nichts sanirbares in unserem Stande. Leider haben wir sehr viel Weh und Ach, und wollen wir darüber einiges sprechen.

Die Trinkgeldfrage, die unbedingte Arbeitszeit, der schlechte Gehalt, die Gewohnheit der Principale, daß sie die Stellenvermittlung durch Agenten besorgen.

Das wären die größeren Nebeln, die unsere Lage bis jetzt schon derart mißlich gestalteten, daß wir alle schon Proletarier geworden sind.

Und die Kellnerschaft sieht das immerwährende Schlimmerwerden unserer Lage mit in den Schoos gelegten Händen, ja nicht einmal sein Weh- und Klagegeschrei läßt es hören. Was circulirt denn für ein Blut in den Adern dieser Leute, daß sie das alles so ruhig dahin nehmen? Das können unmöglich Ungarn sein. In diesen Adern fließt nicht Arpád's Blut.

Kommt, kommt! Der Rettungskahn ist schon bereit Euch aufzunehmen, ihr braucht nur einsteigen. Der Rettungskahn ist der Landes-Kellnerverein, die Ruder dazu ist unser Blatt. Nehmet beide in die Hand und wahret damit eure Rechte, verbessert eure Lage.

Wollt ihr vielleicht nicht? Wollt ihr Euch nicht organisiren? Habt ihr vielleicht noch immer Zeit?

Ihr wißt es am besten! Solltet ihr aber infolge eurer Saumseligkeit später — in großer Noth — kein Rettungskahn und keine Ruder finden, könnt ihr Euch die Schuld nur selbst zuschieben, denn bisdahin geben Beide — infolge eurer Gleichgültigkeit — zugrunde.

Jetzt sind Beide noch stark und vollständig. Greift zu und rettet Euch.

Eduard Kóvári.

Neuestes von der Woche.

Die Bewegung der Kleinwirthche. Die vorwochige Konferenz der Kleinwirthche wurde beim Kollegen Stefan Wustinger abgehalten. Die Mitglieder erschienen in ziemlich großer Anzahl, so auch die eingetretenen Mitglieder. Es waren unter andern auch Präsident Herr Drechsler und Sekretär Zalai zugegen. Es wurden viele die Kleinwirthche betreffende Angelegenheiten besprochen. Bei dieser Gelegenheit geben wir unsern geehrten Lesern bekannt, daß das Comité, welches die Statistik des Bierkonsumes zusammenstellt, seine Thätigkeit bereits begonnen hat, und ersuchen wir die geehrten Klein- und Gastwirthche, daß sie die betreffenden Daten dem Comité bereitwilligst zukommen lassen.

Das fünfundsanzigjährige Jubiläum Rémay's. Ein solennes Fest feierten die hauptstädtischen Gastwirthe und Caffetiers aus dem Anlaß der fünfundsanzigsten Jahreswende, daß Herr Rémay den Präsidentenstuhl der Ungarischen Caffetier-Genossenschaft bekleidet. Das Fest wurde in Hôtel Hungaria abgehalten, wo über 150 Gäste, Bekannte und Verehrer des Jubilanten, theilnahmen. Das Fest lief in glänzender, heiterer Stimmung ab, was auch aus dem Menu, welches wir im ungarischen Theile unseres Blattes wortgetreu publizieren, zu ersehen ist, denn so ein reichhaltiges Menu fordert wenigstens 200 Flaschen Champagner zur angenehmeren Verdauung. Während der Tafel und auch später ergoßen sich unzählige Toaste über das Haupt des Gefeierten, der mit rührigen Worten dankte. Nur ein Toast blieb aus — der Toast des Herrn Gundel. Herr Gundel kam nämlich nicht auf das Fest. Warum? Hat er vielleicht Mergeln gehabt, das ihm die

Kleinwirthche auch antoaßiren? Nein Herr Gundel, dieses haben Sie nicht zu befürchten, keiner der Kleinwirthche wird sich mehr mit Ihrer Person befassen. Sie sind in unseren Augen ein Null. Ein Null deshalb, weil Sie die Pflichten eines Präses, den die Gafamtheit auf diesen Ehrenplatz setzte, nicht erfüllten.

Wie es die Italiener machen! Der Oekonomische Verein in Apulia (Italien) hat an den Ministerpräsidenten einen Appel gerichtet, in dem es sich gegen die Verlängerung des italienischen Handelsgesetzes mit Oesterreich-Ungarn o h u e d e r W e i n z o l l - K l a u s e l energisch verwahrt. Der Verein sagt in seiner Eingabe, daß im Falle Streichung der Weinklausel die italienischen Weinpreise derart fallen, daß das Land einen Schaden von 150 Millionen Lire jährlich erleidet. — Und wir erleiden diesen Schaden schon seitdem dieser verdamnte Klausel existirt. Ja wir stellen uns aber auch nicht so auf die Füße wie die Italiener.

Correspondenz.

Antwort

auf den Artikel „Qualifikation der Kellners“.

Geehrter Herr Redakteur!

In einem Ihrer früheren Nummern dieses Blattes besaßen Sie sich mit der Qualifikation der Kellner und betrachten bei dieser Gelegenheit unsere Fachschule zu pessimistisch. Obzwar der Artikel gut und zu beherzigen ist, kann ich jenen Punkt, der sich auf unsere Fachschule bezieht, nicht ohne Bemerkung lassen.

Denn unsere Fachschulen sind minderst so gut als die deutschen und kommen daraus genug solche gute Kräfte hervor, die ihren tüchtigen Lehrern zur Ehre gereichen.

Die Publikation dieser Zeilen erbeten zeichne ich hochachtend
Paul Demi.
Budapest, 1902. den 8. Dez.

Wir geben den obigen Zeilen mit Vergnügen Raum, doch halten wir weiter fest daran, daß an unserer Fachschule noch vieles verbessert werden kann. Sie ist ja überhaupt noch ein neugeborenes Kind, da muß man warten, wie es sich entwickelt.

Die Edelfrau.

Erzählung aus dem Freiheitskampf.

Von Stefan Joviha.

(Fortsetzung.)

VII.

Der Officier schoß, traf aber nicht.

Die Edelfrau steckte ihre Pistole ohne zu schiessen in die Tasche und kehrte dem Officier den Rücken.

— Damit Sie sehen, daß eine Ungarin ein Herz hat . . .

Der österreichische Officier stand eine Weile starr auf seinem Platz, dann aber überlegte er rasch, riß sich den Waffenrock vom Leibe und trat vor Bem:

— Ungarische Uniform und ungarischen Degen gebt mir . . .

Später wurde er einer der tapfersten Officiere Bem's.

Eines schönen Morgens meldete sich ein Spion bei Kmetty, der mit seiner Brigade bei Téth gestanden. Von dem erfuhr er, wie die Brigade des General Wjß lagert, und sandte in Folge dessen einen Theil seiner Mannschaft nach Morizhida.

Doch der Spion fiel dem General Kmetty auf. Er war schlank und hoch gewachsen, hat schneeweißes Gesicht und lange Haare gehabt.

— Wie heißt du, frug ihn der General.

— Szendrei, war die Antwort.

— Und dein Taufname.

Der Angesprochene erröthete und stockte mit der Antwort.

— Nun, wie heißt du? Marie, Juliska oder wie? — sagte eindringlich der General.

— Ich leugne es nicht, ich bin ein Weibsbild und heiße Leone.

— Na das könntest auch nicht verheimlichen. Thut nichts, für deine Botschaft bekommst du doch deinen Lohn.

— Ich verlange nur eines . . .

— Und das wäre? . . .

— Geben Sie mir eine Kompagnie, daß ich noch heute Nacht die Vorhut des General Wjß auseinanderjage.

Kmetty befaun sich ein wenig.

— Gut, die will ich dir geben, aber bring sie mir wieder zurück. Wenn du deine Arbeit gut verrichtest, belohne ich dich.

— Ich danke, sagte Leone kurz.

Als Kmetty den andern Tags Früh nach Csorna kam, läuberte Leone Szendrei, die Edelfrau, denn sie war es, die Stadt schon fest vom Feinde.

Kmetty aber kam ihr zu Hilfe, ringte die ganze Stadt ein und machte von allen Seiten einen Angriff.

Drei Stunden vertheidigte sich der in die Enge getriebene Feind, konnte aber Kmetty's Schaaren nicht weiter widerstehen und reterirte auf dem einzigen offenen Weg gegen Beö-Sárfám.

Im Retiriren war der General Wjß der erste. Ein junger enthussmirter Ungar aber ereilte ihn und hieb ihn mit seinen blutigen Säbel nieder.

(Fortsetzung folgt.)

Die Amtsfunktionen der Gewerbenoffenschaft der Gast- und Schankwirthche befindet sich im VII., Szövecségete 24. Die Amtsstunden sind Nachmittag von 4—6 Uhr. Kollegen, wendet Euch mit allen mannigfachen Fragen dorthin, wo ihr die beste Aufklärung bekommt.

Hauptmitarbeiter: St. Joviha.

Nehéz lélekzés,

köhögés, légzőszervek hántalmainál, elsőrangú orvosi szaktekintélyek ajánlják az I. számú József-tápteát. Székrekedés, emésztési zavaroknál és mint vértisztító a II. számú József-tápteát. Egy doboz ára 25 krajczár. Kapható Török József gyógyszerárában. Fő és széküldős: Vogler József droguista assiszt., Budapest, Rökk Szilárd-utca 5. szám. 10 doboz megrendelésénél és a pénz beküldése mellett bérmentve.

Vendéglősök és szállodások figyelmébe!

Legjobb a világon!

Ön is tudja meg

hogya
THE HALLWOOD
Cash Register Company által Amerikában gyártott fizetőpénztárak a LEGTÖKÉLETESEBBEK és ez idő szerint a LEGJOBBAK a világon

THE Hallwood

CASH REGISTER Co. Bpest, VI., Dalszinház-u. 10.

Legjobb a világon!

Alapított 1876.

Mérték sze int csak 16 frt egy teljes öltöny valódi gyapju-szövetből.

Csak 16 frt egy finom felöltő legujabb divat szerint, igen jó hozzávalóval és a legujabb szabással készit

BAUMGARTEN BENŐ BUDAPEST, VII. Dohány-u. 27

Több száz kiváló orvos ajánlja!

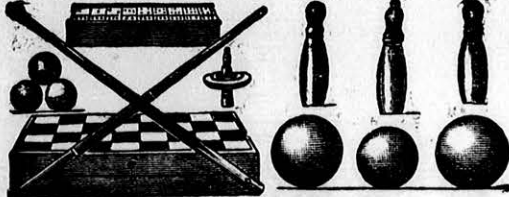
Vidékre pontosan szállit a

Sz. Lukácsfürdő-kutvállalat, Budán.

I-a Lignum Sanctum-golyók árai:

9 9.5 10 10.5 11 11.5 12 12.5 13 13.5 14 14.5 15 cm

1.90 1.85 1.80 2.20 2.65 3. — 3.25 3.50 3.80 4.20 4.60 5. — 6. —

Beitz János műesztergályos, dákó és billiárd-golyó készítő.

Bpest, VII. Akácfa-u. 52. Dob-u. sarok

Elefántosontban nagyraktár

A czövegek 30 fillerrel olcsóbbak. Használt golyókat 50 fillérért leesztergályozom.

A legolcsóbb és legszebb világítás az

Acetylen-gáz izzó fény

mely füstnélküli és a legmegbízhatóbb, szabadalmazott Acetylen gázfejlesztő. — Ajánlja

Predmerszky József bádogos-mester Budapest, VI. Vörösmarty-utca 33.

Ugyanitt kapható

a baromfi keltető és nevelő

saját gyártmányu, szabadalmazott készülék.

Tessék prospektust kérni!

☎ Telefon 874 ☎

Kávéház-, vendéglő-, szálloda-tulajdonosok: társaskörök és főpinczér urak figyelmébe!

Papír szivar-szopóka, Szanitás, duplán égetett és kristály tollal, valamint egyszerűbb minőségűek is a legjutányosabb árban; czégyomással és a nélkül.

2000 darab rendelésnél a czégyomás díjmentes.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küld

November Mór papír szivar szopóka készítő Budapest VII. Révay-u. 23.

FOGAK

a legujabb módszer szerint beilleszt teljes fogsorokat és egyes fogakat fájdalom nélkül. A gyökér eltávolítása fölösleges. Rosszul álló fogsorok olcsón átalakittanak. Az általam beillesztett fogsorok a valódi fogaktól meg nem különböztethetők, és rágásra jótállással kitűnően használhatók. Vidékiek 24 óra alatt kielégittetnek. Szálloda-, korcsma- és kávéház-tulajdonosok és alkalmazottjai 40% árelengedésben részesülnek.

KOVÁCS J. fogászati műterme

Budapest, Károly-körút 9. II. e. 8

(Gróf Hadik-palota.)

Található: d. e. 9 órától d. u. 6 óráig. Ünne- és vasárnap délután 4 óráig.

Hagenauer Frigyes Károly

üvegedzési és festészeti műterme

Budapesten, VIII., Vig-utca 14.

Minden gallér és kezelo tisztítás után ismét olyan szép, mint az új

Gyár: Budapest, VIII. Röck-Szilár-utca 83. Fiókküzet: VIII. Üllői-út 4. szám.

Ingtisztítás darabonként 14 kr., gallér 2 kr., kézelő 4 kr., függöny 20 kr.

Női ruhák kiváló szépen tisztítatnak 2 frt 50 krajczárért.

Sima ruhák nagyon olcsó árban tisztítatnak

CSOBOR ANTAL vendéglője

Kerepesi-ut 10., az O. P. egyesülettel szemben.

Fogorvos az összes fogtudományok tudora, specialista száj- és fogbeteglek részére

Dr. Kalinowszky

Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 62.

Szájpadlás nélküli fogak, fogsorok és arany koronák készítése a gyökereknek eltávolítása nélkül. Legujabb fogsorok fémlappal. Eltart emberéltig. Törés kizárva. Mérsékelt árak, esetleg részletfizetésre is. Munkámért 10 évi jótállást vállalom. — Fog és fogtöhuszás a legujabb amerikai módszer szerinti érzéstelenítéssel teljesen fájdalom nélkül 1 koronáért. Fogtömések arannyal, platina, ezüst és porcellánnal 2 koronától fel-felé. Fogak és fogsorok mesteri kivitelben, kitűnő anyagból 3 koronától kezdve.

Tört, rossz és használhatatlan fogsorok javítása és újjáadolgozása 3 óra alatt eszközöltetnek.

Szegényeknek ingyen!

A kocsiiipar szakmába vágó — mindennemű munkát elvállalok, de

különösen a kocsik fényezését

a legkitartóbb és a legjutányosabb árban készitem, minélfogva a n. érd. közönség pártfogásába ajánlom magamat

Lovász István, kocsifényező mester Budapest, VII. ker., Dohány-utca 57.

DIADAL-SEC
EBERHARDT ANTAL
BUDAFOK.

Hellschein Lipót

mühimzöminta- és monogram-gyár

Budapest, Koronaherczeg-u. 2. II. lépcső I. e.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát bárminő rajz szerint jutányos ár mellett és kezeskedik pontos és izléses kivitelért.

Szállodások, vendéglősök, kávécsok és családos pinczerek 30% kedvezményben részesülnek.